

PAGO

Contactbrief Nederlands-Belgische afdeling van de Philatelistische Arbeitsgemeinschaft Ornithologie

<http://www.pag-o.de/nl>

De grootste vereniging wereldwijd van verzamelaars van vogels
op postzegels, stempels, postwaardestukken en zo veel meer

Contactpersonen

"Uilen naar Athene dragen"

Gerard Kolman: int contributie van Nederlandse
(en Belgische) leden - tel.: (+31) 0486-473868

gajkolman@gmail.com

Peter van Nies: verantwoordelijk voor de website
van de PAGO - <http://www.pag-o.de/nl/>

peter@pag-o.de

Frans Dinkgreve: organisatieteam contactdag,
contactpersoon met PAGO, 2de voorzitter

frans.dinkgreve@ziggo.nl

Tom Loorij: organisatieteam contactdag,
contactpersoon Werkgroep Vogelbescherming

tloorij@xs4all.nl

Hans van der Sanden / Niko Van Wassenhove:
contactpersonen Werkgroep stempelcatalogus

sanden@hetnet.nl

nikovanwassenhove@hotmail.com

Koenraad Bracke: samenstelling en opmaak
contactbrief, contactpersoon Werkgroep PWS

kobra22@telenet.be

PAGO

*Philatelistische
Arbeitsgemeinschaft
Ornithologie (voorheen
Motivgruppe Ornithologie):
Nederlands-Belgisch
contactorgaan van de
Duitse PAGO*

Contactbrief 116
(december 2021)

Contributie Pago 2022

Het jaar is weer bijna voorbij en ik wil u vragen om de contributie Pago voor het komende jaar binnenkort te voldoen. Ik verzamel de bijdragen van de Nederlandse en Belgische leden en maak het totaalbedrag over naar de heer Stoll in Duitsland. Wie rechtstreeks aan Duitsland wenst te betalen (tegen de wens van de heer Stoll), die kan in de Rundbrief de gegevens vinden. Laat het mij dan wel even weten - dan hoef ik geen aanmaningen te versturen.

Wilt u 30 euro overmaken op rekeningnummer: NL12 INGB 0000015324 ten name van G.Kolman te NL Escharen o.v.v. Contributie Pago 2022. BIC INGBNL2A

Hartelijk dank!

Gerard Kolman

Vogelrondzending VRO34

Er is sinds september 2021 weer een rondzending onderweg en de volgorde is:

Jeroen Geurtjens, Henk den Duijn, Ingrid Schulting, Henk de Haan, Tom Loorij, Frans Dinkgreve, Piet van Zanten, Philip de Boer, de heer TH.J.Klein en Jan van der Born.

Ledenmutaties

Drie leden hebben zich afgemeld: de heren Joep Maassen, Wim Maassen en H. van Apeldoorn. We hebben ook een nieuw lid: de heer Jan van der Born.

Jan van der Born, uit Gorinchem, geen vogelaar, is vooral geïnteresseerd in vogels en hun leefwereld en de bedreiging daarvan. Hij is pas begonnen met dit thema, maar verzamelt al jaren motieven als Vincent van Gogh, bedreigde dieren en landen als Indonesië, DDR en Berlijn. Hij verzamelt niet op de klassieke manier, maar digitaal met behulp van verschillende materialen: postfris, gestempeld en ook poststukken en kaarten. Hij is lid van Themaphila. Hij zou graag ook eens een contactdag bezoeken en vraagt vanwege fysieke beperkingen om met iemand mee te rijden. U hebt hem ook bij de vogelrondzending zien staan.

Gerard Kolman

Nalatenschap Jan van der Brugge

PAGO Nederland heeft uit de nalatenschap van Jan van der Brugge zijn postzegelverzameling met voornamelijk “vogels” ontvangen. De vogels zijn wetenschappelijk opgezet. Het overgrote deel is postfris. De verzameling zit in twee verhuisdozen en bestaat uit 6 dikke stockboeken: 13 middelgrote en 8 dunne stockboeken. Er werd besloten om deze verzameling te veilen onder de PAGO-leden in Nederland en België. Gestart wordt met een minimuminzet van EUR 200. U kunt bieden tot eind december 2021. De opbrengst gaat naar een goed doel.

U kunt uw biedingen doorgeven via een e-mail aan Gerard Kolman (gajkolman@gmail.com). Nadere informatie over de verzameling kunt u inwinnen bij Hans van der Sanden. Dat kan via e-mail (ahsanden@hetnet.nl).

In de eerste helft van januari 2022 wordt de hoogste bidder geïnformeerd.

Opvolging van Gerard Kolman

In de loop van het eerste halfjaar 2022 wil Gerard Kolman zijn activiteiten, contactbrief, financiële aangelegenheden en pr-verenigingsactiviteiten om gezondheidsredenen aan andere leden overdragen. Hij heeft er dan ruim 30 jaar opzitten en heeft het met heel veel plezier gedaan.

Voor de activiteiten rond de contactbrief heeft Koenraad Bracke zich beschikbaar gesteld. In de afgelopen jaren was hij hiervoor al een grote steun voor Gerard.

Voor de financiële activiteiten, innen contributies van PAGO-leden in NL/B en verzorgen van rondzendingen Vogels voor Nederlandse PAGO/NVTF leden, en voor de pr-activiteiten van de vereniging zoeken we gegadigde(n).

Nadere informatie is bij Gerard (gajkolman@gmail.com) in te winnen. Bent u geïnteresseerd, laat het dan weten aan Frans Dinkgreve (frans.dinkgreve@xs4all.nl).

Frans Dinkgreve

Tijd voor het Jahrestreffen

Agnes van der Sanden

Eindelijk kwam het er, na twee corona-jaren, van: de bijeenkomst van 18 PAGO-leden om aan de *Mitgliederjahreshauptversammlung* bij te dragen, maar vooral om met elkaar van gedachten te wisselen over thematisch-filatelistische zaken, gezamenlijk excursies te maken naar interessante, vogelrijke gebieden en - niet als laatste - de onderlinge contacten te onderhouden en verstevigen. Dat laatste gebeurde vooral in de avonden onder de titel *Tausch und Plausch*. Gewoontegetrouw vertoonde Peter Oelke enkele van zijn vele films over de eerdere *Jahrestreffen*.

Een verslag over *Mitgliederjahreshauptversammlung* en een bespreking van de een-kader-exponaten van:

- Harald Friemann, *Vögel die nicht fliegen können*,
- Brigitta Grosskopf, *Federn, so schön, so nützlich, so begehrt*
- Tom Looij, *the Hague Bird Protection Society, Jack of all trades*
- Nico van Wassenhove, *der Andenkondor*

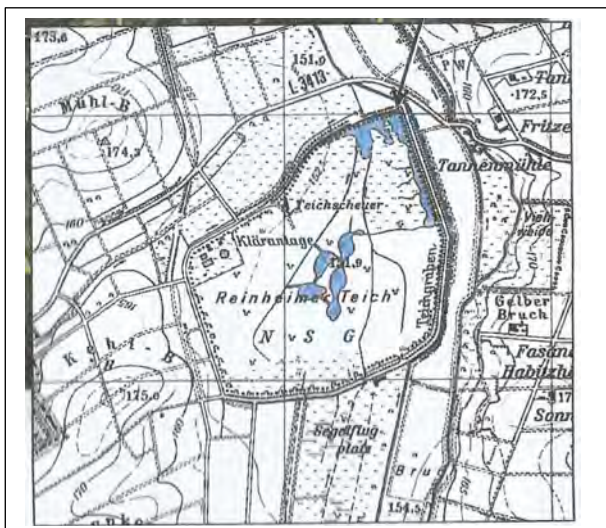
en een lezing door Damian Läge, met tekst en afbeeldingen *druckfrisch* in Rundbrief 161 laat ik graag over aan de deskundigen. Ik beperk me tot een kort verhaaltje over de excursies en iets over de omgeving van het hotel.

De excursies

Op Vrijdag 15-10 bezochten we **Reinheimer Teich**, gegend door Wolfgang Heimer.

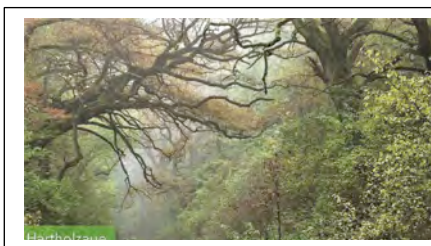
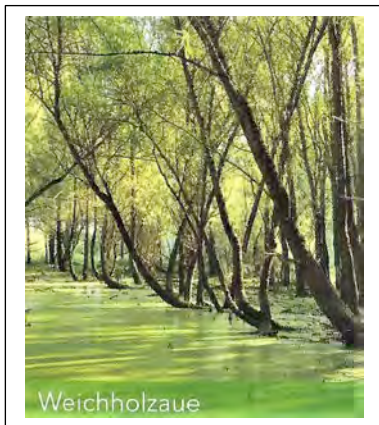
Reinheimer Teich, eerder Reinheimer Bruch geheten, een vochtig gebied, werd vanaf 1625, door met dammen in de rivier te zorgen voor een constante waterstroom, voorzien van visvijvers voor karper en snoek. Daarnaast was het gebied in gebruik als gras- en weiland. Vanaf 1910 werden de visvijvers niet meer gebruikt. In 1975 kreeg het de status van natuurgebied. Van de 101 er voorkomende vogels staat ruim de helft op de rode lijst, van de er voorkomende (zeldzame) planten, zoals breedbladige wespenorchis en moerasviooltje, zijn dat er 12. De weleer, zeker in Midden-Europa, wijdverbreide Europese moerasschildpad vindt op deze plaats nog een leefgebied. Om deze populatie stabiel te houden was de hulp van een fokprogramma nodig. De dag begon nevelig, maar de zon wist al snel de overhand te krijgen. De gids wist uitgebreid te vertellen over ontstaan, geschiedenis en het werk. Na een wandeling langs de 'vijver' met o.a. canada, grauwe en nijlgans, wilde eend, meerkoet, bezochten we het informatiecentrum. Grondig opgezet, leerzaam en creatief. Dat centrum werd door vrijwilligers opgezet, gebouw, zowel als alle info.

Wat vogels betreft was het wat magertjes, maar dat was ook te verwachten.

Zaterdag 16-10 stond het **Rheininsel Kühkopf/ Knoblochsau** olv de heer Kehrenberg gepland.

Ook deze dag reden we mee met Frans en Maria, nu naar Kühkopf, in het verleden een schiereiland in de Bovenrijn. Om een snellere verbinding over water te krijgen werd een doorsteek gegraven. Zodoende is het nu een eiland. De nevel was dikker en de zon had wat meer moeite om door te breken. De heer Kehrenberg, de gids van deze dag, verzorgde de gedegen uitleg, als eerste in het nog uitgebreidere infocentrum. Aanschouwelijk onderwijs: wat binnen getoond werd, werd buiten aangewezen! Steeds leverde hij het levend bewijs bij zijn woorden. Uit alles bleek zijn betrokkenheid bij het gebied. Indrukwekkend hoe hij duidelijk maakte hoe elke beheermaatregel, hoe klein ook, zijn invloed doet gelden op het hele gebied. Als voorbeeld de geleidelijke omvorming van een voormalig akkergebied tot uiteindelijk het oude drieslag-akkerstelsel. Of de successies volgen d.m.v. ploegen van akkerplanten via struiken naar uiteindelijk gemengd bos. Of de specialiteit van het gebied waarin zowel het harde als het zachte bomenbestand standhoudt onder langdurige droogteperiodes. Maar vooral onder de sterke en vaak wisselende waterhoogten. De duur van zo'n tijd met de voeten in het water bleek van groot belang voor de diverse boomsoorten. Zo kan een verschil van 2 dagen langer of korter soms de dood van een boom betekenen. De eik blijkt daarbij de sterkste.

links zachthout, boven hardhout, onder droogte, rechts overstromd

Hardhoutbestand, soortenrijk aan planten en dieren. Al bestaand vanaf de Middeleeuwen, nu steeds zeldzamer. De hoofdrolspelers zijn es, olm, ahorn en eik. De eik zorgt voor licht op de bodem en dus voor struik- en plantenlaag.

Middelste bonte specht, broedt slechts het jaar waarin zijn holte hakt in zijn nest. Daarna is het vrij voor eventueel vleermuis, enz.

Zachthoutbestand aan het water, met langdurige overstromingen en sterke stroming: wilgensoorten. Hier komt de waternoot voor, zeldzaam in Duitsland.

Ook onze vragen werden uitgebreid beantwoord, bv.:

Waarom er in het hele gebied geen steenuil voorkomt. Deze vormt regelmatig de prooi van de bosuil. Nu blijkt de (talrijke) aanwezigheid van de oehoe de achteruitgang van de bosuil....

De zwarte wouw, vroeger ook aanwezig in het gebied, wordt er niet meer broedend waargenomen. De oehoe begint al vroeg in het jaar aan het broedseizoen. Omdat de gunstige plaatsen al bezet zijn als de wouw aankomt, ziet de laatste zich genoodzaakt zijn heil elders te zoeken.

l. groszen Graben, r. jaknikker in Goddelau

Geen wonder dat een paar deelnemers, waaronder wij, na afloop op eigen houtje nog eens zelf een en ander bekeken, zich koesterend in een warm zonnetje. Zo ontdekten we de Groszen Graben, de grootste ter wereld, door de eeuwen opgevuld met sedimenten. Met in de diepte een schat in de vorm van aardolie. In de periode 1952-1994 werd er hoogwaardige olie gewonnen op Kühkopf. Vanaf 2018 nog in beperkte mate in Goddelau voor specifieke doeleinden als bereiding van medicijnen en cosmetica en voor gebruik in de meubelmakerij.

Onze wandeling voerde ook langs een Streuobstlaan: aangeplante appelbomen van de verschillende appelsoorten....

De beide gidsen, zeer betrokken bij 'hun' gebied brachten op een deskundige, uitgebreide manier ontstaan, geschiedenis en de invloed van menselijk ingrijpen voor het voetlicht. Dat gebeurde vooral binnen, tot verdriet van de fanatieke vogelaars. Ook in het veld ging de voorlichting verder en werd dieper ingegaan op vragen van de toehoorders. Maar daar kon, tijdens het luisteren, de kijker gericht worden op al wat vloog...

De omgeving

In totaal 18 PAGO-leden troffen elkaar in het hotel van de familie Althaus, Hotel Brandhof aan Stettbacher Tal 61, 64342 Seeheim-Jugendheim, gelegen in Naturpark Bergstrasse-Odenwald. Dit Geopark kent een lange geschiedenis waarvan de bergkruinen langs de brede valleien bedekt door licht gemengd bos en de hoge gedeelten door dicht naaldhout nog kunnen getuigen.

We verkenden we de omgeving aan de hand van de Hotel-Brandhof-wandelingen: de gecombineerde rondwandeling 2 en 3 voerde door beukenbos op graniet en gemengd bos op löss. Een gevoel van 'alleen op de wereld' in de vrije natuur.... De steile klimmen, afgewisseld met vals plat vergden wel het nodige aan uithoudingsvermogen, maar de vergezichten vergoedden veel. Tamme kastanje, walnoten, hazelnoten, beuken (maar erg weinig beukenootjes), paddenstoelen, vooral veel houtzwam, her en der (nog) bloeiende planten, braam, gelderse roos, kardinaalsmuts, hop...

De verrassing? De Raaf! En de *Streuobstwiesen*. Alle dagen zouden we ze zien.

In de folder *Ein Kulturgut* genoemd. Door vrijwilligers te onderhouden grotere of kleinere gebiedjes, belangrijk voor de soortenrijkdom in het biotoop, ook als leefgebied van verschillende (bedreigde) planten- en diersoorten, als recreatiemogelijkheid.

Helaas: van wandeling 1 is niets meer gekomen. Wie weet wat die had opgeleverd.

Deelnemerslijst Jahrestreffen 2021		
Friemann	Harald und Heide	2
Rosenau	Henning und Katerina	2
Stoll	Siegfried und Barbara	2
Oelke	Peter	1
Stöpper	Walter und Brigitte	2
Dinkgreve	Frans und Maria	2
van der Sanden	Hans und Agnes	2
van Nies	Peter und Henriëtte	2
Bracke	Koenraad	1
van Laere	Roger	1
Läge	Damian	1
		<u>18</u>

Waarnemingen Jahrestreffen 2021

Deutsch Duits	Nederlands Niederländisch	Wissenschaftlich Wetenschappelijk
Kormoran	Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Silberreiher	Grote zilverreiger	<i>Casmerodius albus</i>
Graureiher	Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>
Weißstorch	Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>
Graugans	Grauwe gans	<i>Anser anser</i>
Kanadagans	Grote Canadese gans	<i>Branta canadensis</i>
Nilgans	Nijlgans	<i>Alopochen aegyptiacus</i>
Stockente	Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>
Schnatterente	Krakeend	<i>Mareca strepera</i>
Krickente	Wintertaling	<i>Anas crecca</i>
Rotmilan	Rode wouw	<i>Milvus milvus</i>
Rohrweihe	Bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus</i>
Mäusebussard	Buizerd	<i>Buteo buteo</i>
Turmfalke	Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>
Teichhuhn	Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>
Bläßhuhn	Meerkoet	<i>Fulica atra</i>
Ringeltaube	Houtduif	<i>Columba palumbus</i>
Eisvogel	Ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>
Schwarzspecht	Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>
Grünspecht	Groene specht	<i>Picus viridis</i>
Buntspecht	Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>
Wiesenpieper	Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>
Bachstelze	Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>
Zaunkönig	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Rotkehlchen	Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>
Haus-Rotschwanz	Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Schwarzkehlchen	Roodborsttapuit	<i>Saxicola rubicola</i>
Amsel	Merel	<i>Turdus merula</i>
Zilpzalp	Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>
Kohlmeise	Koolmees	<i>Parus major</i>
Blaumeise	Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>
Schwanzmeise	Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>
Kleiber	Boomklever	<i>Sitta europaea</i>
Elster	Ekster	<i>Pica pica</i>
Eichelhäher	Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>
Dohle	Kauw	<i>Corvus monedula</i>
Aaskrähe	Zwarte kraai	<i>Corvus cornix</i>
Kolkrabe	Raaf	<i>Corvus corax</i>
Star	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
Hausperling	Huisemus	<i>Passer domesticus</i>
Feldsperling	Ringmus	<i>Passer montanus</i>
Buchfink	Vink	<i>Fringilla coelebs</i>
Stieglitz	Putter	<i>Carduelis carduelis</i>
Erlenzeisig	Sijs	<i>Carduelis spinus</i>

Afb. 1

De Raaf (*Corvus corax*)

De Raaf (Afb. 1) is een van die zwarte vogels waar veel Nederlanders nogal moeite mee hadden en wellicht nóg hebben; net als met de Zwarte Kraai, de Roek en de Kauw. Je vraagt je af waarom of dat zo is. Misschien omdat ze vroeger, als aaseter, vaak te vinden waren bij de galgen en daardoor geassocieerd werden met de dood? Of omdat Alfred Hitchcock (Afb. 2a: *het*

hoofd van de Queen is sterk naar beneden verschoven) met zijn film "The Birds" (Afb. 2b) deze vogels een onheilspellend imago heeft gegeven? Voor zover ze dat tenminste al niet hadden, gezien het wijdverbreide bijgeloof dat Raven ongeluk brachten (Afb. 3: *Hans Hucklebein de ongeluksraaf van Wilhelm Busch*.

Perfin BSC). Werden ze daarom vaak afgebeeld in gezelschap van heksen en andere dubieuze figuren? En dan heb ik het nog niet eens over het nog steeds heersende vooroordeel dat zwarte vogels bedreigend zouden zijn voor het zang- en weidevogelbestand.

Afb. 2a

Afb. 2b

Afb. 3 (Firmaperforatie BSC)

Afb. 4

Afb. 5

Mythologie

De oude Germanen gingen er heel anders mee om. Uit de Noordse mythologie kennen we Odin die als bijnaam 'Ravengod' had. Deze oppergod, stamvader van het geslacht der Åsen, werd doorgaans vergezeld van een tweetal Raven: *Huginn* en *Muninn* (Afb. 4: 'geheugen' en 'denken'). Zij vlogen dagelijks over alle negen werelden van de Noordse mythologie. Aan het eind van de dag keerden ze terug, gingen op de schouders van Odin zitten (Afb. 5) en vertelden hem het nieuws uit de

verschillende werelden. Een uiterst nuttige en positieve bijdrage...

Uitgerooid en herrezen

Dankzij de eerder genoemde vooroordelen werd de Raaf zwaar vervolgd: volwassen exemplaren werden afgeschoten en nesten werden uitgehaald. De laatste broedgevallen in ons land dateren van 1927 en 1928, alhoewel

sommige bronnen ook nog spreken van 1944 in Zuid-Limburg, maar daarna was het afgelopen. Na een mislukte herintroductie in de dertiger jaren van de vorige eeuw, werden eind zestiger jaren enkele jonge exemplaren op de Veluwe uitgezet in het kader van een nieuw herintroductieprogramma. Dat bleek uiteindelijk succesvol, zodat in 1976 de eerste zekere broedgevallen geregistreerd konden worden. Inmiddels is het aantal broedparen opgelopen naar tussen de 150 en 180 paren (Sovon 2019). Niet enkel de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug behoren tot zijn domein, ook in andere delen van het land kunnen

Afb. 6

we met wat geluk paren aantreffen, met name in Drenthe en Overijssel. Het eerste succesvolle broedgeval in Friesland is er sinds 2011 ook: in Ravenswoud, dat kan toch geen toeval zijn (Afb. 6: Ravenswood: de Amerikaanse tegenhanger).

Onze grootste zangvogel

Het klinkt voor veel mensen vreemd in de oren, dat Raven, net als de andere leden van de kraaienfamilie, tot de zangvogels behoren. Ze hebben echter een dubbele syrinx, het orgaan dat de vogels in staat stelt te zingen (Afb. 7). Eerlijk gezegd heb ik nog nooit een Raaf horen zingen.

Afb. 7

Die enkele keren dat ik er één in de vrije natuur tegenkwam (de laatste keer was meer dan tien jaar geleden in Denemarken), hoorde ik hem uitsluitend krassen: zo ongeveer als een Zwarte Kraai, maar dan met een veel dieper keelgeluid: een echte basstem. Dat geluid kunnen ze zowel zittend als tijdens de vlucht laten horen. In de fabel 'De Vos en de Raaf' van Jean de la Fontaine wordt de Raaf geleid door de Vos om zijn mooie stem (Afb. 8), maar dat zullen we maar naar het rijk der fabelen verwijzen. Komt U een keer op de Veluwe, dan moet U maar eens goed opletten, wie weet hoort U er wel een 'zingen'.

Afb. 8

Ravenzwart

De Raaf is de grootste Europese zangvogel en met 65 centimeter van kop tot staart (ongeveer zo groot als een Buizerd) tevens de grootste kraaiachtige van het noordelijk halfrond. Hij komt zowel in Noord- en Midden-Amerika (Afb. 9), Europa, Azië (Afb. 10) als in Noord-Afrika voor. Een indrukwekkende vogel met een vleugelspanwijdte van ruim een

Afb. 9

Afb. 10

meter (Afb. 11), aanzienlijk groter dan alle andere hier voorkomende kraaiachtigen. Hij heeft een geweldig zware snavel waarvan het uiteinde van het bovendeel sterk gebogen is (Afb. 12). De bovensnavel is gedeeltelijk bevederd en de lange en puntige keelveren worden regelmatig opgezet. Hierdoor lijkt het soms alsof hij een zware baard en snor heeft. De relatief lange staart is sterk getrapt, waardoor hij er tijdens de vlucht uit ziet als

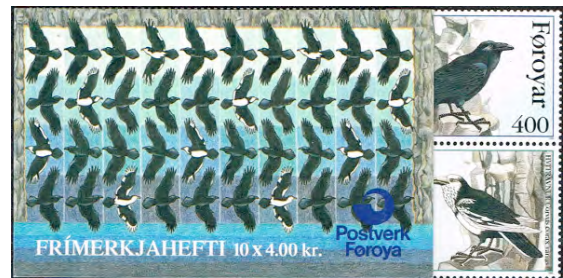
Afb. 11

Afb. 12

Afb. 13

Afb. 14

een groot 'Wybertje' (Afb. 13). Het verenkleed is volledig zwart met een groenachtige glans op kop, onderzijde, staart en grote slagpennen. De overige delen hebben een meer paarsblauwe glans. Snavel, poten en tenen zijn zwart. Er is geen onderscheid tussen de beide geslachten, maar jonge vogels zijn wat valer van kleur. Op de Faeröer kwam overigens een genetische afwijking voor waardoor sommige Raven daar gedeeltelijk wit waren (Afb. 14).

Voedselvoorkeuren

Hun voedsel is zeer gevarieerd: ze weten zich perfect aan te passen aan de omstandigheden, en leven van wat er 'in de aanbieding' is. Ze hebben wél een voorkeur voor dierlijk voedsel: insecten, kleine zoogdieren, aas en in het broedseizoen ook eieren en jonge vogels. Als er geen dierlijk voedsel beschikbaar is, nemen ze ook genoeg met zaden en vruchten. Vuilnisbelten (voor zover ze nog voorkomen) zijn eveneens geliefde foerageerplaatsen, waar ze zich tegoed doen aan huishoudelijk afval. Raven vervullen een soortgelijke 'opruimfunctie' als de Grote Mantelmeeuwen bij de zeevogels (Afb. 15).

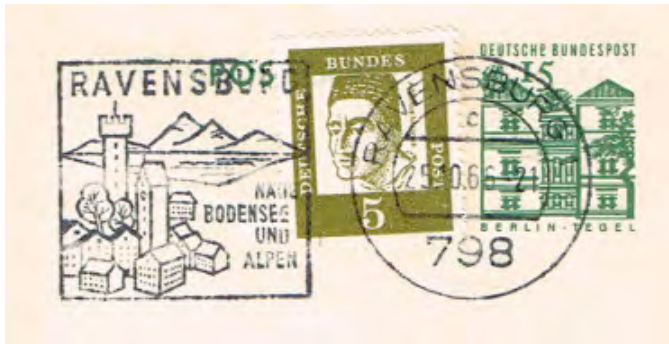
Afb. 15

Zorg voor nageslacht

Als ze eenmaal geslachtsrijp zijn, zoeken ze een wederhelft en een territorium voor zichzelf (Afb. 16). Al vroeg in het jaar kunnen we het mannetje spectaculaire baltsvluchten zien uitvoeren, waarbij hij er niet voor terugdeinst om ondersteboven te vliegen of als een kurkentrekker van grote hoogte naar beneden te cirkelen. Het wijfje begint dan met de nestbouw of, als er al een bestaand nest is, aan de verbetering daarvan. Ze gebruikt daarbij materiaal dat

Afb. 16

Afb. 17

door het mannetje wordt aangeslept. Doordat er nog voortdurend aan vertimmerd wordt, kan het enorm groot worden, tot wel één meter hoog en één meter in doorsnee. In onze contreien zal het doorgaans gesitueerd zijn in een hoge boom, elders ook wel in rotsspleten of in grote oude gebouwen of torens (Afb. 17). Al vanaf eind februari begint het wijfje met het

leggen van de 3 tot 7 eieren, gemiddeld 5. Deze zijn blauwachtig van kleur, met bruine, grijze of olijfgleurige spikkels en vlekken, en worden door haar in ongeveer drie weken uitgebroed. Tijdens het broeden wordt ze gevoerd door het mannetje. Beide ouders brengen de jongen groot die na zo'n vijf tot zes weken uitvliegen. Daarna blijven ze nog tot zes maanden in gezinsverband bij elkaar, maar het duurt enkele jaren voordat de jongen geslachtsrijp zijn. Raven kennen een voorbeeldige huwelijksrouw: ze blijven hun hele leven bij elkaar (Afb. 18).

Afb. 18

Toekomstperspectief

Wij hoeven niet de illusie te hebben dat er, over pakweg tien of twintig jaar, in ons hele land Raven te zien zullen zijn. Daarvoor zijn er gewoon te weinig grote, aaneengesloten, rustige gebieden in ons kleine landje. Toch zijn er nog enkele nationale parken die mogelijkheden bieden. In mijn eigen omgeving is dat bijvoorbeeld het Nationale Park 'De Maasduinen' waar al enkele jaren één of meerdere Raven werden gesignaleerd en waar in 2014 voor het eerst sinds mensenheugenis weer een paartje gebroed heeft. Langzaam maar zeker breidt de populatie zich uit. Gelukkig zijn ze al niet meer zo zeldzaam als de Witte Raven (Afb. 19).

Afb. 19

De raaf die de zon stal

De eerste postzegel ontworpen door een inheemse Amerikaan uit Alaska (30 juli 2021) is geïnspireerd op de legende van de raaf die het licht stal. Een verhaal van de indianen die zich vestigden tussen British Columbia (Canada) en Alaska (VS), van toen "Raven" het licht stal om het terug te geven aan de wereld.

De Raaf, die vanaf het begin der tijden had bestaan, was het beu om in het donker rond te tasten en tegen dingen aan te botsen. Uiteindelijk kwam de Raaf bij het huis van een oude man die alleen woonde met zijn dochter. Door zijn sluwheid leerde de Raaf dat de oude man een grote schat had. Dit was al het licht in het universum, vervat in een kleine doos die verborgen was in vele dozen. Meteen zwoer de Raaf het licht te stelen.

Hij dacht en dacht, en kwam uiteindelijk met een plan. Hij wachtte tot de dochter van de oude man naar de rivier kwam om water te halen. Toen veranderde de Raaf zichzelf in een enkele naald en liet hij zich in de rivier vallen, net toen het meisje haar watermand in de rivier doopte.

Terwijl ze uit de mand dronk, slikte ze de naald door. De naald gleed naar beneden in haar warme buik, waar de Raaf zichzelf weer transformeerde, dit keer in een klein mensje. Na daar heel lang te hebben geslapen en gegroeid, kwam de Raaf eindelijk weer ter wereld, dit keer als een menselijke baby.

Ook al zag hij er nogal vreemd uit, de grootvader van de Raaf hield van hem. Maar de oude man dreigde met een zware straf als hij ooit de kostbare schatkist zou aanraken. Niettemin smeekte en smeekte het Ravenkind om het licht even vast te mogen houden. Na verloop van tijd gaf de oude man toe en tilde een warme en gloeiende bol uit de doos, die hij naar zijn kleinzoon gooide.

Terwijl het licht naar hem toe bewoog, veranderde het mensenkind in een gigantische zwarte schimmige vogelvorm, vleugels gespreid, klaar om te vliegen, en snavel open in afwachting. Toen de prachtige lichtbal hem bereikte, ving de Raaf hem in zijn bek! Hij bewoog zijn krachtige vleugels, vloog door het rookgat in het dak van het huis en vluchtte met zijn gestolen schat de duisternis in.

En zo kwam er licht in het heelal. Dit is een van de vele mondeling overgeleverde versies van het verhaal van de raaf die het licht of de zon stal.

kobra

<https://www.edgarallanpoets.com/the-raven-that-stole-the-sun-is-now-a-stamp/>
<https://www.the-native-circle.com/Kids/26-t-m-50/De-raaf-steelt-het-licht/>

De Lammergier, *Gypaetus barbatus*, een voedselspecialist.

(1)

De Lammergier (1), leeft van droge beenderen, heeft een geheel bevederde kop maar draagt een uitzonderlijk stijve, afhangelende borstelbaard (2) aan weerszijden van de snavel. De zin van deze 'baard' is niet bekend. Misschien moet hij voorkomen dat de Lammergier, die zoekt naar merg in de holten van grote beenderen, zijn kop te ver naar binnen steekt. De niet op prooidieren jagende Lammergier, die soms ook een levend dier vangt heeft rood omrande witte ogen,. Hij kan niet de zwaarste beenderen verwerken, eet ook wel vlees van dode dieren,, maar beenderen zijn het belangrijkste onderdeel van zijn dieet. De maag is in alle opzichten sterk en bevat meer maagzuur dan bij vogels gebruikelijk is. Nadat hij een groot bot bemachtigd heeft, draagt hij het naar een rots of met stenen bedekte helling. Hij laat zo'n bot vanaf 30 meter of hoger vallen, waarbij het, als alles goed gaat

in stukken breekt. In dat geval ziet de vogel kans om brokken van 20 cm. in te slikken. Breekt het bot niet dan moet hij vaak 2 km. afleggen om voldoende hoogte te krijgen voor een nieuwe poging. Mislukt hook dat, dan geeft hij het na 3 à 4 keer op. De rotsen waar hij vaak komt zijn bezaaid met achtergelaten botten. Zo'n plek wordt wel ossuarium (knekelhuis) genoemd. In het Middellandse-zeegebied vormen Griekse en Moorse landschildpadden een belangrijke voedselbron. Ze worden op dezelfde manier als grote botten op de rotsen verpletterd. Volgens een legende kwam de Griekse toneelschrijver Aeschylus (525-456 v.Chr.) aan zijn einde doordat een Lammergier een schildpad op diens kaal hoofd gooidde. De vogel zag dat hoofd kennelijk aan voor een rotsblok waarop de prooi kon worden gebroken.

(2)

Ze worden op dezelfde manier als grote botten op de rotsen verpletterd. Volgens een legende kwam de Griekse toneelschrijver Aeschylus (525-456 v.Chr.) aan zijn einde doordat een Lammergier een schildpad op diens kaal hoofd gooidde. De vogel zag dat hoofd kennelijk aan voor een rotsblok waarop de prooi kon worden gebroken.

(3)

Bijna alle stootvogels spuiten hun uitwerpselen over enige afstand weg, uitgezonderd de Lammergier die harde, droge mest produceert. De vogel is geheel of gedeeltelijk standvogel. De in wezen Palearctische Lammergier, een uitgesproken hooggebergte -vogel, heeft een zeer uitgestrekt areaal. In Ethiopië huizen meer Lammergieren in de omgeving van steden en dorpen dan in de open, onbewoonde bergen, maar ze broeden er niet. Tijdens de balts maken Lammergieren golfvluchten en geven ze duikdemonstraties in de omgeving van de nestplaats. Ze nestelen solitair en zijn niet zo sterk aan een territorium gebonden als b.v. de Slechtvalk. Lammergieren, die in holen of onder uitstekende rotsranden broeden, maken grote solide takkennesten (3). Het vrouwtje legt meestal 1-2 donker roodbruin gekleurde gevlekte eieren. De broedtijd is in december tot februari. In Afrika broeden ze in oktober tot mei.

De Lammergier heeft een opvallende veerkrachtige vlucht en kan ook vrij langzaam op thermiek voortdrijven. Hij heeft een lange ruitvormige staart (4) bijna zo lang als het lichaam, maar slechts 60% zo lang als de zeer lange vleugels. Mogelijk is dat een hulpmiddel bij een langzame vlucht. Vleugels dienen voor het opheffen en voortbewegen van de vogel en de staart om te sturen en te manoeuvreren. De functies van de staart en de vleugels overlappen elkaar. De binnenste armpennen zijn kort en er is een grote opening tussen vleugel en staart. Het loopbeen is kort en van voren bevederd en heeft een sterk ontwikkeld dijbeenverenkleed, als een broek. Het volwassen kleed wordt via verschillende tussenstadia in 6 jaar bereikt. Van kop tot staart zijn ze rond de anderhalve meter de vleugelwijdte is drie meter

(4)

Het jeugdkleed (5) is zwartbruin met een lichte onderzijde.. Er zijn 3 ondersoorten, de grootste is de *Gypaetus barbatus aurus*, die voorkomt van zuidelijk Europa tot noordoostelijk China, door de Himalaya tot Nepal en westelijk Pakistan. De kleinste en lichtste is de *Gypaetus barbatus meridionalis*, uit zuidwestelijk Arabië, noordoost, oostelijk en zuidelijk Afrika. En de *Gypaetus barbatus barbatus* is een vogel van noordwestelijk Afrika. De Lammergier is geen vogel die we in het vlakke Nederland vaak te zien krijgen. Toch vloog een uitgezette jonge zwervende en gezenderde Lammergier, genaamd Angèle, uit Frankrijk zich dit voorjaar bij ons te pletter tegen een wiek van een windmolen (6) bij

(5)Achterste vogel juveniel

(6)

Wieringerwerf. Deze roofvogel was met hulp van mensen grootgebracht.

Philatelistische Arbeitsgemeinschaft Ornithologie

Zij kroop op 21 februari 2020 uit het ei in een Tsjechische dierentuin en werd uitgezet in Frankrijk voorzien van gps-tracker. Opmerkelijk is dat de nieuwe veren (7) van de Lammergier vaal zijn, maar de oude

(7)

roestbruin (8) gekleurd. In de hoge terreinen waar de Lammergieren in rotsspleten nestelen, ontstaan door vertering van het oppervlak concentraties van ijzeroxyde wat sterk afgeeft en hecht aan de veren. Dit geeft die roestbruine kleur aan het verenkleed. De Lammergieren rusten nachts languit op de grond wat de inwerking van de stof bevordert.

(8)

De naam Lammergier stamt uit de tijd dat men dacht dat de vogel op lammetjes en zelfs op kinderen joeg. In Europa werden ze intensief bejaagd. Dat is een van de redenen waarom de vogel halverwege de

19de eeuw vrijwel is uitgestorven. De laatste 'Duitse' Lammergier werd in 1855 bij Berchtesgaden gedood. In de Alpen werden de laatste vogels ongeveer honderdvijftig jaar geleden uitgeroeid. In de Karpaten hebben vergiftigde wolvenlokmiddelen rond 1935 de laatste Lammergieren gedood. De

(9)

Lammergier gaat achteruit in sommige delen van zijn areaal maar handhaaft zich op andere plaatsen. Hij is echter constant in gevaar door zijn gespecialiseerde, aan het eten van beenderen gebonden levenswijze. Door de gemoderniseerde veeteelt is het aanbod van aas en beenderen belangrijk afgenomen. In de zeventiger jaren van de twintigste eeuw is er een grootschalige herintroductieproject gestart. In Frankrijk en ook in Spanje zijn met succes vogels uitgezet. En ze vliegen weer rond in Duitsland in Het Nationaal Park Berchtesgaden. De twee uitgezette vogels krijgen de komende jaren gezelschap van soortgenoten en gaan hopelijk voor nageslacht zorgen. In Europa leven nu zo'n 1300 Lammergieren. Het Afrikaanse ras van de Lammergier (9), *Gypaetus barbatus meridionalis*, werd lange tijd als een bedreigde vorm beschouwd omdat het zeldzaam is in zuidelijk en oostelijk Afrika. Echter bleek het ras talrijk voor te komen in Ethiopië.

In de 21ste eeuw zijn er, ondanks allerlei beschermingsmaatregelen, een aantal bedreigingen die de soort kwetsbaar maken. Zoals het uitleggen van vergiftigd aas om roofdieren te bestrijden. Aantasting van het leefgebied waaronder ook de plaatsing van windmolens. Indirecte vervolging is moeilijk tegen te gaan, omdat het zelden met opzet gebeurt. Bergbeklimmers zijn er niet opzettelijk op uit een Lammergier te verjagen hoewel vogelfotografen gewoonlijk goed weten dat ze een zeldzame soort blootstellen aan onnodige risico's bij hun activiteiten.

Hans van der Sanden

THEMA1 - Einblattwettbewerb

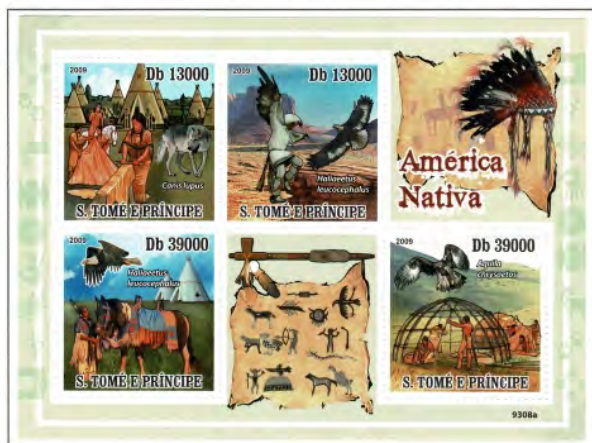
In de vorige nieuwsbrief werd bericht over een éénbladtentoonstelling THEMA 1, georganiseerd door de Belgische thematische lokale vereniging Themafila-Wetteren (met een aantal leden van de PAGO). Alle inzendingen zijn nu te bekijken op de website en ook de resultaten zijn bekend gemaakt. Van de 36 inzendingen waren er 12 ook inzendingen van vrouwen. Alle inzendingen waren anoniem en alle inzenders en leden van de vereniging konden stemmen. Van de 5 bekroonde collecties zijn er maar liefst 4 ingezonden door vrouwen, waarvan 4 PAGO-leden:

- (1) *De klomp* (Bernadette Mestiaen) – 49p.
- (2) *Indianentooi* (Noël Pattyn) – 44p
- (3) *Pfaueninsel* (Kristien Baert) – 43 p.
- (5) *Op stap in de pekkersstad* (Bernadette Mestiaen) – 35p.

Hier de link naar de website met alle verzamelingen (meer dan 30): <https://themafila.home.blog/thema1/>
 Nog enkele voorbeelden met vogels en van leden van de PAGO (Noël Pattyn, Kristien Baert, Jasmine Van Regenmortel, Niko Van Wassenhove, Koenraad Bracke).

INDIANENTOOI

Veren hadden een grote symbolische betekenis voor de Amerikaanse prairie-indianen en werden gedragen als teken van erkenning. Veren werden aan krijgers gegeven die moed hadden getoond op het slagveld of een bijzondere prestatie hadden geleverd voor hun stam.

Dakota Indiaan

Amerikaans p.w.s. uitgifte 1993 : inheemse Amerikaanse cultuur

De meeste indianen kregen in de loop van hun leven slechts enkele veren, maar vooraanstaande krijgers kregen er zo veel dat ze er een grote tooi van konden maken.

Chirruas hoofdman

De betekenis van veren was terug te voeren op de religie van de indianen, die geloofden dat alles in de natuur een ziel had. Als een krijger een veer kreeg, dichtten de indianen hem de eigenschappen van de vogel toe.

Guaiacaiuro leider van zowel de Teques- als de Caracas-stammen

frankgermachinestempel; Francotyp "C"

Atlatcatl Indiaan

PFAUENINSEL

Het 'Pauweiland', het prachtige landschapspark in Wannsee, nabij Potsdam in Brandenburg, is sinds 1990 erkend door UNESCO als cultureel werelderfgoed.

Tot in de 17de eeuw was er op het eiland slechts een glaszijerij en een konijnenkwekerij. In 1793 kocht Friedrich Wilhelm II het eiland aan en bouwde er een romantisch paleisje voor zijn maitresse.

In 1821 ontwierp landschapsarchitect Peter Joseph Lenné het park. Tot op vandaag is de aanleg van het park behouden gebleven.

Karl Friedrich Schinkel ontwierp de menagerie waar paauwen werden gekweekt en waaraan het eiland zijn naam dankt.

Duits Keizerrijk, PWS gedrukt op bestelling - FFech P99 - F350

2020 als historisch jaar voor (zeldzame) roofvogelwaarnemingen in België

Wat de uilenfamilie betreft, is de oehoe (*Bubo bubo*) een opvallende nieuwe broedvogel in Vlaanderen. De oehoe is een toproofdier en grote uil. De impact van de opkomst van de oehoe op de eindelijk stabiele valkenpopulatie valt nog te bekijken. Beide dieren jagen in gelijkwaardige gebieden en op gelijkaardige prooien.

Voor 1995 was de slechtvalk in België uitgestorven. Vanaf 1980 nam het aantal waarnemingen toe en werd er sporadisch gebreed. De nesten waargenomen in 1987 werden nadien ingepalmd door de oehoe. De oehoe is de meest geduchte predator voor de slechtvalk die broedt. Zoals zichtbaar op de kaart op het postwaardestuk was het lang niet voorzien dat de oehoe in België ging voorkomen.

Binnenlandse verzending Roemenië naar Cluj-Napoca (Cluj Transilvaניה) in 1998 met bijfrankering.

Vogels kijken

Vogels kijken is een leuke hobby. Onze eerste vogels zijn vogels die we om en rond ons huis vinden: de Spreuw en de Ringmus.

Om de wulp te zien in het hoge gras hebben we een kijktoren nodig.

Een goede verrekijker is onontbeerlijk voor goede vogelwaarnemingen. Verrekijkers van het merk Zeiss is een Duits topmerk.

Bij het zoeken naar vogels vindt men met twee meer dan alleen.

Een telescoop is noodzakelijk om vogels van ver te bewonderen. Links een Azorengoudvink en rechts is men op zoek naar Watervogels in een waterrijk gebied in de Bahama's.

Het allerlaatste snuffje: met een drone op zoek naar vogels in ontoegankelijke gebieden.

De droom van vele vogelkijkers: vogels gaan waarnemen in het Zuid-Amerikaanse Amazonewoud. Links de Groenwitte Amazilia en rechts de Maskerotinga.

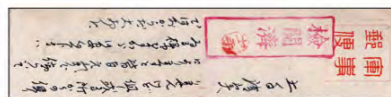

Coenraad Jacob Temminck & Edmond de Sélys Longchamps: de Bonte mees

De Bonte mees werd voor het eerst beschreven in 1845 door de Nederlandse zoöloog Coenraad Jacob Temminck en de Duitse ornitholoog Hermann Schlegel als *Parus varius*.

In het begin van de 20de eeuw werd na DNA-onderzoek in de familie van de mezen aanbevolen om de Bonte mees in het geslacht *Poecile* te nemen. Na verdere analyses werd het geslacht *Poecile* gesplitst en de Bonte mees als typesoort in het geslacht *Sittiparus* opgenomen (*Sittiparus varius*), oorspronkelijk opgericht door de Belgische politicus en natuuronderzoeker Edmond de Sélys Longchamps.

Japane veldpostkaart (Tweede Wereldoorlog)

Mezen zijn actieve, luidruchtige en sociale vogels. Ze zijn territoriaal tijdens het broedseizoen en voegen zich vaak bij andere soorten tijdens het niet-broedseizoen op zoek naar voedsel. Mezen passen zich zeer goed aan en behoren na de kraaiachtigen en papegaaien tot de meest intelligente soorten van alle vogels.

Wil je ook eens deelnemen aan een virtuele éénbladswedstrijd, dan heb je nog steeds de mogelijkheid om je blad voor 31 januari 2022 op te sturen naar de BTA (British Thematic Association). Meer informatie vind je hier: <https://www.britishthematic.org.uk/news/bta-one-page-virtual-competition.htm>

ULULARIA

De eerste van 2022 is een

© bpost

In 2022 is het 100 jaar geleden dat men in België is gestart met Vogelbescherming. De eerste uitgifte van het jaar wordt hieraan gewijd. Het was lang koffiedik kijken welke vogel er op de postzegel zou staan, maar het is een steenuil geworden. Op de velrand worden heel wat vogels getoond – met de computer samengesteld aan de hand van tekeningen van André Buzin. En nu is het nog wachten of er ook een vogel (steenuil?) op de bijzondere afstempeling van de voorverkoop in het Limburgse Lommel gaat staan (22 januari 2022). Fingers crossed dat deze manifestatie kan doorgaan, want de

tentoonstellingen die wel zijn doorgegaan de laatste twee jaar zijn nog altijd op een hand te tellen. In Lommel vindt ook de eerste regionale tentoonstelling (in een reeks van 4) van 2022 plaats. Meteen een gelegenheid om met deze uitgifte daar een nieuwe eenkader over “Athene noctua” (of de steenuil) voor te stellen.

Uilen naar Athene dragen

Een eerste internationale tentoonstelling die wel kon doorgaan was NOTOS 2021 in Athene. Een eerste filatelistisch reisje sinds 2019, want ik was uitgenodigd om er de thematische verzamelingen te jureren (thematische en open filatelie). Er waren twee groepen thematische juryleden – Damian Läge zat als teamleader in de ene groep en ik met een Pool en een Rus in de andere groep die ook de verzamelingen open filatelie moesten jureren. We zaten in een hotel in het centrum van de stad en alle bezienswaardigheden waren op loopafstand, ook goed voor onze dagelijkse ochtendwandeling naar de Zappeion, het prachtige gebouw waar de tentoonstelling plaatsvond. Qua vogels en natuur viel dat bij de thematische verzamelingen lelijk tegen, dus moesten we ons ornithologische hart op een andere manier proberen te sussen.

Gelukkig waren er wel vogels te zien in andere verzamelingen – meer bepaald uilen. Hoe kan het ook anders in de uilenstad Athene. Dat begon al met enkele prachtige stukken in het eresalon. In de *Athens School of Arts* werd het afgelopen jaar voor de studenten een wedstrijd uitgeschreven voor de postzegeluitgifte EUROPA 2021 met als thema “bedreigde nationale diersoorten”. Hoe kan het ook anders of een van de studenten koos voor het thema van de steenuil (zie afbeelding gravure boven links en afdruk in blokje van 4 midden). Dat zou dan verschijnen in een postzegelboekje en ook daar zie je twee steenuilen vliegen (zie afbeelding boven rechts). De uiteindelijke winnaar van de wedstrijd zijn dan zoogdieren geworden: een dolfijn en een hert, maar ergens verstopt op een boom zit dan toch nog een schim van een vogeltje.

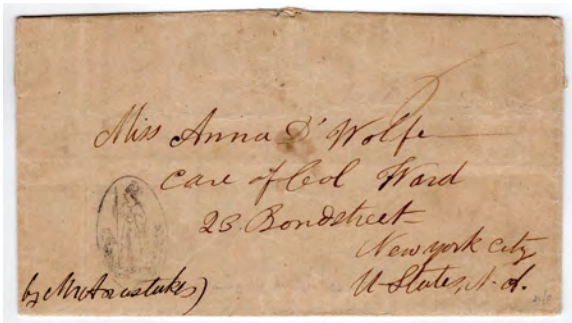

De steenuil staat op de 1-euro-munten van Griekenland – een kopie van de oudste munten van Athene (met op de keerzijde de godin Pallas Athena). Die originele munten uit de klassieke Griekse oudheid hebben we in overvloed kunnen zien in het Numismatisch Museum in Athene. Er waren ook enkele medailles te bewonderen in de vitrines op de tentoonstelling. Zo was er de zilveren en de bronzen medaille ter gelegenheid van de herdenking van de 125ste verjaardag van de Nationale Bank van Griekenland (1841-1966), samen met de originele mal of gietvorm.

Top of the bill voor de filatelisten was wel een brief uit het archief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze brief uit 1823 van de Minister van Binnenlandse Zaken aan de Executieve gaat o.a. over het oprichten van een postdienst (en over hoe alle paarden best in de buurt van de administratie zijn). Op de dienststempel van het ministerie staat Pallas Athena met links van haar als symbol van steenuil. Ook in het Nationaal Historisch Museum van Athene liggen meerdere brieven met deze eerste stempel van Pallas Athena met steenuil.

Deze stempel van verschillende diensten bevindt zich niet alleen op brieven, maar ook op andere officiële documenten. Navraag bij enkele Griekse verzamelaars postgeschiedenis leerde ons dat twee van hen het afgelopen jaar een brief uit hun eigen verzameling hadden verkocht aan een museum en archief, want die brieven worden daar beschouwd als nationaal erfgoed. In het verleden zijn veel brieven verdwenen uit de archieven of had men er minder belangstelling voor en dat probeert men nu met de 200ste verjaardag van de revolutie tegen de Ottomaanse Turken (1821-2021) weer goed te maken. Van een van de verzamelaars heb ik een scan kunnen krijgen van de brief die hij het afgelopen jaar verkocht heeft aan een museum (1838, van Smyrna naar New York). Toch was er nog één verzamelaar die meerdere brieven met stempels van Pallas Athene toonde in enkele verzamelingen (o.a. officiële post van het eiland Samos).

Courrier officiel de l'île de Samos !
Le Gouverneur provisoire de Samos

Samos était la Capitale du département des Sporades orientales (Samos, Ikaría, Fourni, Patmos, Lipsi, Leros et Kálymnos) pendant la courte période 1828-1830 que ces îles étaient sous le gouvernement capodistrien. Treize départements (districts administratifs) étaient créés par la division administrative de 1828 de l'État grec nouvellement formé (Résolution I du 13 avril 1828). En juin 1830, le gouvernement grec a été contraint de quitter l'île, comme Samos et les autres îles de la région, sont revenues sous la domination de la Sublime Porte, car n'étaient pas incluses dans le Protocole de Londres de 1830 qui décrivait les territoires restés indépendants en dehors de l'Empire ottoman.

Vathy Samos, le 9 juin 1829
Adressée au Consul de la Russie*, Gerassimos Svoronos.

Signée par l'Administrateur Provisoire de Samos Λυκούργος Λογοθέτης (Lykourgos Logothetis**)

*Conserver un sujet russe, nommé Valsamakís.
** Logothetis fut nommé (16/28 mars 1829) membre du Panhellénique***, intentionnellement pour quitter sa patrie. Il était ensuite nommé Commissaire Extraordinaire de Laconie et de la Basse-Messénie (14 août 1829-28 mars 1830). Cette lettre prouve qu'il avait quitté l'île plus tard.
***Panhellénique était le corps consultatif fondé par Ioannis Kapodistrias, remplaçant le Parlement, comme l'une des conditions qu'il a fixées pour prendre le pouvoir (18 janvier 1828 - juillet 1829).

Ο ΤΙΤΟΣΦΩΡ ΔΙΚΗΚΗΤΗΣ ΣΑΜΟΥ
(caveau du Gouverneur provisoire de Samos, Déesse Athéna avec sa chouette), à la fermeture

31

Courrier officiel de l'île de Samos !
Commissaire extraordinaire des Sporades orientales

Vathy Samos, le 15 avril 1830
Adressée à K.N. Καλλιπέριον (K.N. Kallisperis).

Signée par le Commissaire extraordinaire des Sporades orientales Ιωάννης Κωλέττης (Ioannis Kolettis*) qui avait arrivé sur l'île en juillet 1828.

*Le 11 mai 1828, Kolettis se voit confier l'administration du département des Sporades orientales et arrive à Samos en juillet 1828. Entre février 1829** et le printemps 1830, Lykourgos Logothetis était absent de Samos. Kolettis voulait combler le poste vacant du chef de l'île et a participé, pour son propre compte, au règlement de la question samienne après le règlement en février 1830 de la question de l'indépendance de l'État grec et de la non-inclusion de l'île dans ses frontières
**voir la lettre précédente qui subvertit cette information

EKTAKT. ΕΠΙΤ. ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛ. ΣΠΟΡΑΔ.
(caveau du Commissaire extraordinaire des Sporades orientales, Déesse Athéna avec sa chouette), à la fermeture

Seule pièce connue

Pis officiel exempté de la taxe postale

32

ORNIFLANDRIA

De kip van Koen Vanmechelen

Minder vogels dan anders in het uitgiftenprogramma van bpost van 2022. Over de steenuil, de eerste uitgifte van het jaar, kon u hierboven al lezen. Voor de rest moeten we het stellen met een kip van hedendaags conceptueel kunstenaar Koen Vanmechelen. Zijn meest bekende project is het Cosmopolitan Chicken Project, een wereldwijd kruisingsprogramma met nationale en regionale kippenrassen. Met dit project, waaraan de kunstenaar begon in 1998, wil hij een kosmopolitische kip kweken, een metafoor voor de mondiale culturele en genetische smeltkroes. Het beoogde eindpunt zou dan de genen van alle kippenrassen van over de hele wereld in zich dragen. Hij startte het project met een kruising van 2 bekende kippenrassen: een Mechelse koekoek (België) en een Poulet de Bresse (Frankrijk). Daaruit kwam dan de Mechelse Bresse die hij dan kruiste met de English Redcap (Engeland), en ga zo maar voort. Enkele kruisingen verder zitten we dan bij de

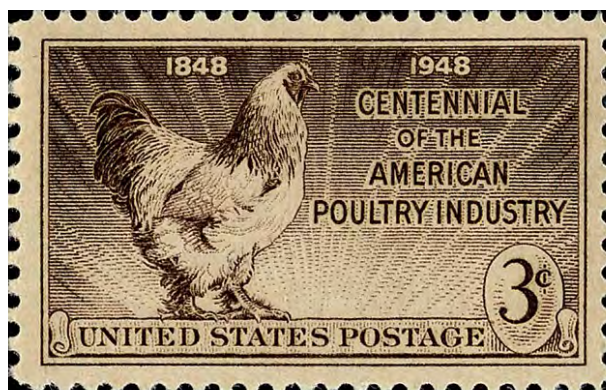

© bpost

Uilebaard uit Nederland. Na 14 kruisingen met hoenderrassen verspreid over de ganse wereld komt hij bij de Egyptische Fayoumi, die dan resulteert in zijn Mechelse Fayoumi. Het is deze laatste die op de postzegel wordt afgebeeld. Dit is niet zijn meest recente kip, want ondertussen zitten we weer al zeker 7 kruisingen verder – allemaal te volgen op de website: <https://www.labiomista.be/ccp>.

Wetenschappelijk onderzoek toonde aan dat elke kruising de weerbaarheid van de volgende generatie blijkt te vergroten: de kippen leven langer, zijn minder vatbaar voor ziekten en vertonen minder agressief gedrag. Ik zit hier zelf ook met 3 soorten kippen in de kippenren en het is inderdaad opvallend hoe verschillend het gedrag van elk ras is.

https://nl.wikipedia.org/wiki/Koen_Vanmechelen

Niet iedereen beschouwt kippen als echte vogels. Ook in de PAGO zijn er die vinden dat kippen niet thuishoren in een ornithologische vereniging. Toch worden kippen vaak gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek als er vogels nodig zijn. Omdat kippen gewervelde dieren zijn, hebben hun ontwikkelingsprocessen, ondanks de vele verschillen, veel gemeen met mensen. Ze hebben waardevolle inzichten opgeleverd in de ontwikkeling van het zenuwstelsel en laten zien hoe cellen migreren en differentiëren. Ze zijn

ook gebruikt om de moleculaire basis van ledemaatontwikkeling te ontdekken - een proces dat vergelijkbaar is bij mensen en vogels - en hebben geholpen bij het begrijpen van veel ledematenaandoeningen. Kippen zijn ook zeer vatbaar voor infectieziekten, waarvan sommige ook mensen besmetten, zoals griep. Door het immuunsysteem van de kip te begrijpen, kunnen we waardevolle informatie verwerven voor het voorkomen van pandemische uitbraken van griep.

<https://www.cam.ac.uk/research/research-at-cambridge/animal-research/about-our-animal-research/which-types-of-animals-do-we-use/chickens>

ORNIVARIA

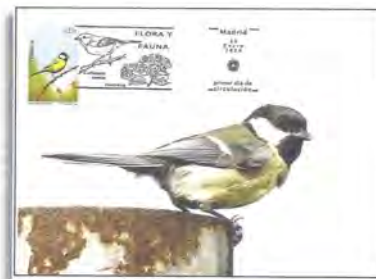
Op de internationale FEPA-tentoonstelling NOTOS 2021 in Athene waren er ook heel wat deelnemers in de klasse literatuur. Daar is het altijd interessant om deze nieuwe uitgaven van catalogi, boeken en tijdschriften eens te bekijken, want je vindt er altijd wel iets voor jouw eigen verzameling. Zo viel mijn oog op een verzameling artikels (2019-2021) over maximafilie van de Portugees Américo Rebelo, gepubliceerd in verschillende tijdschriften. Zijn voorliefde gaat blijkbaar uit naar vogels, want daarover gaan zijn artikels vaak. In het *Boletim do Clube Filatelico de Portugal* (nr. 473, september 2021) verscheen van zijn hand een uitgebreid artikel over “mezen”. Na een korte inleiding volgt een overzicht per soort van de bij ons voorkomende mezen, telkens geïllustreerd met een aantal maximumkaarten of prentbriefkaarten. Bij de Koolmees of *Parus major* (Portugees *Chapim-real*) staat echter een kaart met een Grote bonte specht (*Dendrocopos major*)... De auteur heeft zich wellicht vergist omdat er in dezelfde reeks van China van 1982 ook een Koolmees zit.

Chapim-real (*Parus major*) – Postal máximo
 Emissão: 10 DE Setembro de 1982 – Birds -
 Selo: de 70
 Dentado: 11 ½ x 11
 Oblieração: Carimbo comemorativa do 1º dia
 de emissão 10,9.82 – Beijing
 Pequim capital da China, localidade que esta
 relacionada com o habitat desta espécie -
 Postal: Republic of China

Chapim-real (*Parus major*)
 – Postal máximo
 Emissão: 20 Janeiro 2009 – Flora and Fauna –
 Self Adhesive - Selo: de 0.32€
 Dentado: 13 – Folhas de 100 selos
 Oblieração: Carimbo comemorativa do 1º dia
 de emissão 20.1.2009 – Madrid, localidade que
 esta relacionada com o habitat desta espécie
 Postal: ASEMA

Die Koolmees is ondertussen van naam veranderd. Op de postzegel van 1982 staat nog wel *Parus major*, maar dat is ondertussen sinds 2016 een *Parus minor* of Japanse koolmees geworden. Tot dan werd aangenomen dat de oosterse variant een ondersoort was van “onze” Koolmees. Suzuki e.a. hebben echter experimenteel bewijs gevonden voor compositorische syntaxis in vogelgeluiden, wat het eerste bewijs was voor dat type syntaxis bij niet-menselijke dieren.

Japan heeft zelf al heel wat postzegels uitgegeven met “zijn” Japanse koolmees. Zij hebben er echter nooit de wetenschappelijke naam bij vermeld. Links enkele voorbeelden van voor 2016 toen het *Parus major* was en hieronder twee van de 3 postzegels van na 2016 uit Japan met deze soort toen het al *Parus minor* geworden was.

Zo zie je maar dat je zelfs vanuit jouw luie zetel nieuwe soorten kan ontdekken. Zo heb ik deze soort in Japan gezien, maar niets speciaals, want dat was toch gewoon “onze” Koolmees. Nu kan ik, net zoals de postzegelverzamelaars, met de Japanse koolmees een soort extra aan het lijstje toevoegen.

Bird Stamp Society

Je hebt mensen die naar vogels kijken en je hebt mensen die twitchen of proberen zo veel mogelijk verschillende vogelsoorten aan hun lijstje toe te voegen. Ook bij de postzegelverzamelaars zijn er die proberen om zo veel mogelijk verschillende soorten op postzegel te hebben en die altijd op zoek zijn naar nieuwe soorten op nieuwe uitgiften. Deze laatste groep blijkt ook vooral aanwezig te zijn bij de leden van de Britse **Bird Stamp Society** en de Amerikaanse **Biology Study Unit** van de ATA. Zij verzamelen net zoals een aantal van onze Nederlandse leden alleen maar postzegels (postfris en/of gestempeld) en hebben weinig of geen oog voor ander filatelistisch materiaal zoals postwaardestukken en stempels, om er maar enkele te noemen. Dat blijkt ook uit hun tijdschriften waar weinig meer als postzegels in staan. Daar is er in elk tijdschrift al decennialang een rubriek met nieuwe vogelsoorten die op postzegel staan. De laatste jaren woedt daar nu wel meer en meer een discussie of men werkelijk nog alle landen moet opnemen, want de laatste decennia komt het gros van uitgiften van een aantal landen die zelf weinig te maken hebben met de uitgifte maar dat uit handen geven aan een agentschap. De Fin Jari Majander schreef daar in TCNews (magazine van de Commissie Thematische Filatelie van de FIP) een lezenswaardig artikel over: https://www.filatelista-tematico-blog.net/wp-content/uploads/Tc_newsletter_set_2020.pdf. Daarin staat een overzicht van abusieve of illegale uitgiften van allerlei landen, in alfabetische volgorde van Angola tot Zimbabwe. De Biology Study Unit heeft dit jaar nu ook beslist om die uitgiften niet meer in hun overzicht over te nemen. De PAGO heeft al eerder een beslissing genomen om bepaalde landen niet meer op te nemen, maar iedereen is natuurlijk vrij om te verzamelen wat hij zelf wil.

In het vorige nummer van de Bird Stamp Society stond er al een aankondiging van een nieuwe samenwerking tussen hun vereniging en de PAGO. In het laatste nummer van dit jaar staat nu ook een artikel van Henning Rosenau, de voorzitter van de PAGO. Daar wordt meegedeeld dat de PAGO nu *associate member* wordt van de BSS (en omgekeerd) en dat ze dus gaan samenwerken en proberen om de leden van de beide verenigingen samen te brengen. Hoe die mogelijke samenwerking er zal uitzien, dat zal de toekomst uitwijzen, want bij de PAGO zelf was daar op het laatste Treffen in oktober nog niets over bekend. De BSS heeft de laatste jaren vooral heel wat nieuwe online-leden aangetrokken. Je kan al lid worden voor £5 per jaar. Dan kan je inloggen op de website en alle tijdschriften bekijken – vanaf nummer 1 in 1986.

<https://birdstampsociety.org.uk>

NEW ASSOCIATE MEMBER – PAGO

Henning RosenauTino Mischler

Hello,

May I introduce us? We are the „Bird Stamp Society“ of Germany and neighbouring countries, and we are called **PAGO** - Philatelic working group ornithology. Our Membership breaks down as follows: 41 German, 21 Dutch, 11 Belgian, 2 members each from Austria and Switzerland, and 1 Luxemburger. There are also 9 corporative members and perhaps the BSS will be the next one!

Like you, our main objective is to collect and exchange bird stamps and covers with bird stamps or bird postmarks on them. Some of us indulge in preparing for Birdpexes to win in exhibitions. Three times a year we issue our own magazine „Philatelistische Arbeitsgemeinschaft Ornithologie – Rundbrief (ie, newsletter)“. Some specialists write about postal stationery, or individual species of birds, all illustrated by stamps, and encourage members to create mini-exhibits (then printed) about a fixed topic. Please find attached one sample page of our news section. We hope that this coloured section might suggest additional embellishments to your own Flight magazine.

The aim of this letter is to start a fruitful interchange of information, bringing members of each club together. In the near future, we might offer you an invitation for a stay at the Bavarian Alps with ornithological excursions and bird stamp talks. We would like to invite you to publicise parts of your own magazine and give a general outline of what you are doing in our next newsletter. As well, we could offer some space for collectors who wish to reveal their collecting interests in order to find exchange mates. Any information about important dates or meetings in Britain is also welcomed.

If some of you directly are eager to correspond, here is my e-mail: tino.mischler@gmx.de (Tino Mischler, Am Kreuzsteg 4, D-82467 Garmisch-Partenkirchen Germany)

I hope we can break up your (sorry, our) ongoing isolation with a lively bird stamp conversation in the future. I very much hope we will be part of a larger community jointly enjoying bird philately.

Friendly greetings to all our like-minded avid birders in Great Britain and other BSS members around the world!

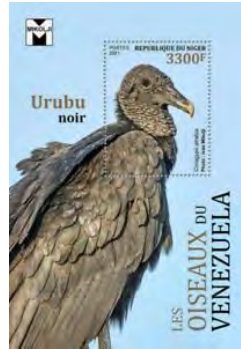
The chairman of PAGO: Henning Rosenau

Simple member: Tino Mischler (who knows some English)

De nieuwe bijbelvertaling

Er is door tien vertalers bijna 5 jaar lang aan de nieuwe vertaling gewerkt. De vorige vertaling dateerde van 2004. In de loop der jaren kwamen er ongeveer 3500 opmerkingen en tips van lezers en gebruikers. Door al die reacties is er nu een nieuwe en verbeterde versie verschenen.

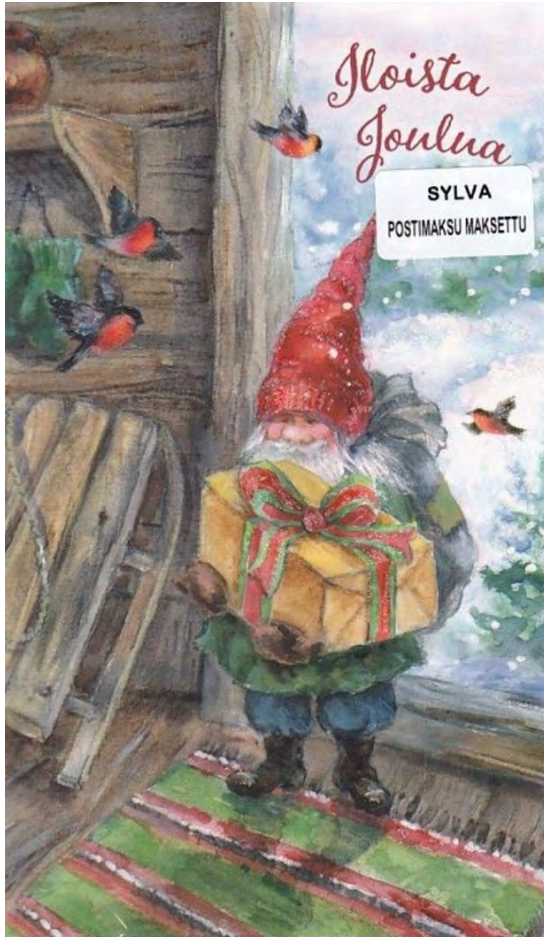
Opvallend voor ons zijn de veranderingen bij bepaalde diernamen. Laten we eens de vogels onder de loep nemen die een verandering hebben ondergaan.

- Vroeger: zwarte gier -> nu: **monniksgier** (de zwarte gier is een Amerikaanse vogel en daarom werd deze nu vervangen door de monniksgier die wel in de regio van Israël voorkomt)
- Vroeger: visuil -> nu: **aalscholver** (er bestaan Aziatische en Afrikaanse visuilen, maar die komen daar niet voor, dus heeft men dit vervangen door een visspecialist – de aalscholver)
- Vroeger: katuil -> nu: **kerkuil** (de katuil is een meer oude benaming, maar toch werd daar in de vorige vertalingen voor gekozen omdat er vroeger in Israël geen kerken waren en men het woordje “kerk” wou vermijden)
- Vroeger: stekelvarken -> nu: **roerdomp** (of hoe een zoogdier in de nieuwe vertaling zelfs een vogel kan worden, want men weet vaak niet wat sommige oude Hebreeuwse woorden echt betekenen en dan moet men naar de context kijken wat het meest plausibele is).

Prettige feestdagen

Elk jaar kijken we al uit naar de nieuwe Finse postwaardestukken die gebruikt worden om kerstwensen te versturen. Daar zitten altijd enkele kaarten met vogels bij, meestal met goudvinken, het symbool van de winter in de noordse landen (zoals bij ons het roodborstje).

KERSTMIS
BRENG DE WARMTE
VOOR DE WINTERSTORMEN
KERSTMIS
BRENG HET LICHT
VOOR DE DONKERE DAGEN